SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 967
van **ROOSMARIJN BECKERS**
datum: 23 juli 2021

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NEET-jongeren - Limburg

Eind juni werden op de website van het Steunpunt Werk de cijfers geüpdatet inzake de evolutie van het aandeel NEET-jongeren voor de periode 2000-2020.[1] NEET-jongeren (Not in Education, Employment or Training) zijn jongeren tussen 15 en 24 jaar die:

- geen opleiding volgden in een referentieperiode van vier weken;
- geen regulier onderwijs volgen;
- geen opleiding volgen buiten het regulier onderwijs;
- niet aan het werk zijn (ook niet als jobstudent).

De tabel toont dat het aandeel NEET-jongeren in het Vlaamse Gewest tussen 2000 en 2020 sterk gedaald is van 13,9 naar 7,3 procent. Doch de laatste vijf jaar zien we hierin wel een zekere stagnatie waarbij het aandeel rond de 7,5 procent blijft hangen. Internationaal gezien is het aandeel NEET-jongeren in het Vlaamse Gewest beduidend lager dan het EU27-gemiddelde van 11,1%, maar ten opzichte van buurlanden als Nederland (4,5) en Luxemburg (6,6) doet Vlaanderen het wel nog altijd slechter.

Het European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop) onderscheidt vijf NEET-profielen[2]:

- conventionele werklozen;
- niet beschikbare NEET;
- niet-geëngageerde NEET;
- kansenzoekende NEET;
- vrijwillige NEET.

Zoals de minister weet, kampt mijn thuisprovincie Limburg met een sociaaleconomische achterstand. Zeker in bepaalde streken hinken we achterop zowel wat betreft de onderwijskansen, als wat betreft beschikbare jobs op de arbeidsmarkt voor niet- en/of lager geschoolden. Zo is bijvoorbeeld het aantal ongekwalificeerde schoolverlaters in bepaalde regio's er vrij hoog. Het globale aantal schoolverlaters in onze provincie is tussen het schooljaar 2014-2015 en 2019-2020 dan ook gestegen van 798 naar 966 jongeren, een stijging met 21%. In dat opzicht valt dan ook te verwachten dat deze evolutie in combinatie met de genoemde problematieken ook zijn weerslag zal hebben op het aantal en aandeel NEET-jongeren in Limburg.

1. Wat is de recente evolutie (2014 tot heden) van het aantal NEET-jongeren in de provincie Limburg, zowel in absolute cijfers als in percentages uitgedrukt?
2. Hoe verhoudt het aandeel Limburgse NEET-jongeren zich ten opzichte van de aandelen aan NEET-jongeren uit de andere provincies? Zijn er ter zake grote verschillen waar te nemen? Indien ja, hoe evalueert de minister deze?

Vlaams Parlement

3. Kan de minister inschatten welke van de NEET-profielen van Cedefop het duidelijkst aanwezig zijn in de provincie Limburg? Is deze situatie gelijkaardig aan de algemene situatie in het Vlaamse Gewest of zien we ter zake opvallende provinciale verschillen?

4. Inzake de aard en aanpak van NEET-jongeren is er natuurlijk een groot verschil tussen

   - de minderjarige en dus nog leerplichtige NEET-jongeren,
   - de meerderjarige niet-leerplichtige maar ongekwalificeerde NEET-jongeren,
   - de meerderjarige niet-leerplichtige jongeren met een kwalificatie, maar die (nog) niet aan het werk zijn.

   Kan de minister een inschatting geven inzake de verhouding tussen deze drie categorieën, zowel voor de provincie Limburg als voor het gehele Vlaamse Gewest? Zien we hier grote verschillen? Indien ja, hoe evalueert de minister deze verschillen?

5. Inzake het terugdringen van de twee eerstgenoemde categorieën zijn er (naast de algemene initiatieven ter zake vanuit het departement Onderwijs) door verschillende stakeholders al verscheidene projecten opgezet die zich specifiek richten op de provincie Limburg. Ik denk daarbij aan het SALKturbo-plan van de provincie Limburg of kleinschalige initiatieven die jongeren die schoolmoe zijn of zonder kwalificatie uitgevallen zijn, opnieuw aan het leren willen krijgen, zoals de Talenten Academie Limburg (TALim) of specifieke meldpunten van lokale besturen zoals in de stad Genk.

   Wat betreft de derde genoemde categorie (de meerderjarige niet-leerplichtige jongeren met een kwalificatie, maar die (nog) niet aan het werk zijn) ziet het economische plaatje er ook niet bepaald rooskleurig uit. Limburg kampt met een historische achterstandserfenis, denk maar aan de debacles met de mijnsluitingen en de sluiting van Ford Genk waarvan de naweeën nog altijd voelbaar zijn.

   Maar ook de toekomst kleurt, mede door corona, weinig rooskleurig. Voka Limburg stelde eind juni erg pessimistisch te zijn over het grote aantal nakende faillissementen in de provincie. Ook over de arbeidsmarkt zijn ze allerminst enthousiast. Er zaten in juni nog altijd 30.000 Limburgers in het stelsel van de tijdelijke werkloosheid. Komt daar nog eens bovenop dat er zo'n 22.000 'echte' Limburgse werklozen zijn. Door de verwachte faillissementengolf vreest men dat er vooral er tegen het einde van dit jaar opnieuw een groot aantal werklozen zal bijkomen.[3]

   Voorziet de minister dus in het licht van deze waarschuwingen in specifieke initiatieven in de provincie Limburg om deze genoemde categorie aan NEET-jongeren naar werk te begeleiden en/of deze te herscholen naar een arbeidssegment waar wel een constante, duurzame vraag is naar werknemers?

[1] https://www.steunpuntwerk.be/node/2932

[2] https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/neet-jongeren

[3] https://www.hbvl.be/cnt/dmf20210623_98056458

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Hilde Crevits (967), Ben Weyts (912).

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

GECOÖRDINEERD ANTWOORD
op vraag nr. 967 van 23 juli 2021
van **ROOSMARIJN BECKERS**

---

1. NEET-jongeren in Limburg (absolute aantallen & %), 2014-2020

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal NEET jongeren	10100	10800	6900	6700	7000	7500	6400
% NEET-jongeren	10%	11,2%	7,2%	7,2%	7,6%	8,2%	7,1%

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten (Bewerking: Departement WSE)

2. % NEET-jongeren in de Vlaamse provincies en Vlaams Gewest, 2020

	Antwerpen	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Limburg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
% NEET	8,0%	7,0%	7,2%	7,1%	6,8%	7,3%

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten (Bewerking: Departement WSE)

We zien dat de cijfers in de meeste provincies zeer dicht bij elkaar in de buurt liggen, waarbij Limburg geen opvallende afwijkingen vertoont. De cijfers in de provincie Antwerpen liggen wel iets hoger, daar speelt de grootstedelijke problematiek in de stad Antwerpen mee, waar heel wat kwetsbare jongeren zijn.

3. Deze cijfers zijn niet beschikbaar.

4. Deze cijfers zijn niet beschikbaar.

5. NEET- jongeren zijn jongeren tussen 15 en 24 jaar oud die geen regulier onderwijs of opleiding buiten regulier onderwijs volgen of niet aan het werk zijn. Vandaar de term not in education, employment or training.

   Deze jongeren blijven onder de radar van instellingen die ondersteuning en hulp bieden, ook op vlak van werk, zoals VDAB. Omdat zij onder de radar blijven, is hun aantal niet exact vast te stellen. Sinds 2018 is er wel een koppeling tussen de databank van ingeschreven en uitgeschreven leerlingen (DISCIMUS) en de databank van VDAB. Dit kadert als actie binnen het actieplan 'Samen tegen schooluitval', opgesteld door de departementen onderwijs, welzijn en werk. Hierdoor kan in kaart gebracht worden welke vroegtijdige schoolverlaters geen opleiding, vorming of onderwijs volgen en niet aan het werk zijn.

   VDAB heeft daarnaast een aangepaste werking om NEET-jongeren te activeren. Met name is het de opdracht van VDAB om laaggeschoolde (geen diploma secundair onderwijs en max. 6de jaar beroeps) jongeren die nog geen VDAB dossier hebben,

via een aangepast communicatie, aan te sporen om gebruik te maken van de dienstverlening van VDAB.

Sedert september 2019 zijn er in iedere provincie jongerenconsulenten aangesteld die zich onder andere hiermee bezig houden. Voor Limburg zijn 10 jongeren-consulenten actief. VDAB zet zich ook in om onderwijsprofessionals gratis via trainingsmodules te laten kennismaken met het (school)loopbaandenken en hoe zij laatstejaars kunnen helpen de stap naar de arbeidsmarkt (en VDAB door middel van een inschrijving als werkzoekende) te zetten. Deze modules zijn bedoeld voor onderwijsprofessionals uit het ASO, BSO, TSO, BUSO, deeltijds onderwijs, volwassenenonderwijs maar ook voor de CLB medewerkers. Eén van de modules richt zich op 'mijn loopbaan', het online platform waarlangs de (school)loopbaan beheerd kan worden door de jongere. De dienstverlening van VDAB vertrekt immers altijd vanuit een inschrijving als werkzoekende.

Ook via ESF oproepen zoals lokale partnerschappen die lokaal verankerd zijn, neemt VDAB deel als kernpartner om samen met de andere actoren te kijken naar hoe het partnerschap outreachend jongeren kan bereiken en activeren.

In geval de jongere (gekwalificeerd of niet) zich inschrijft, biedt VDAB de jongere in kader van het jeugdwerkplan onder de 25 jaar een aangepast dienstverlening aan. VDAB garandeert binnen de 4 maanden na inschrijving, de nood aan dienstverlening ingeschat te hebben en een dienstverlening op maat te voorzien. Laaggeschoolde jongeren starten binnen de 6 maanden na inschrijving met een competentieversterkende actie (opleiding of werkplekleren) op.